

221. 4.

VOORLOOPIG VERSLAG.

Vrijwel algemeen kon men zich met de voorgestelde uitbreiding van het grondgebied der gemeente Rotterdam vereenigen. Verscheidene leden merkten hierbij echter op, dat deze samenvoeging van gemeenten voor Rotterdam geen aanwinst beteekent in den zin van verbetering van den financiëleen toestand.

Intusschen meenden eenige leden, die zich met de strekking van het ontwerp konden vereenigen, dat het niet noodzakelijk is, een zoo groot gedeelte van de gemeente Poortugaal bij Rotterdam te voegen. De commissie uit de ingezetenen, als bedoeld in art. 158 der Gemeentewet, heeft destijds met algemeene stemmen het voorstel van burgemeester en wethouders van Poortugaal aangenomen, waarin een beperkter annexatie werd bepleit. Deze leden vroegen den Minister, of deze niet bereid is, aan den wensch der gemeente Poortugaal te gemoet te komen.

Eenige andere leden betreurden, dat niet wordt voorgesteld de aan Rotterdam grenzende randgemeenten Hillegersberg en Schiebroek eveneens te annexeren. Dit zou naar hun meening zoowel in het belang van Rotterdam zijn als in dat van deze randgemeenten, zoowel op financieel als op ander gebied; was een samenvoeging reeds eerder tot stand gekomen, dan zou de ontwikkeling in de genoemde gemeenten op verschillend gebied anders en beter geweest zijn. Op den duur — aldus deze leden — zal de toestand onhoudbaar worden, indien deze gemeenten, die wél van Rotterdam profiteeren, daarmee niet worden samengevoegd.

Enkele leden hadden gaarne gezien, dat ook de gemeente IJsselmonde in het voorstel tot samenvoeging betrokken ware.

De vraag werd gesteld, waarom de thans voorgestelde grenswijziging, waarvan de noodzakelijkheid reeds lang erkend is, zoo lang op zich heeft laten wachten.

Artikelen 19 en 20. Eenige leden wezen op de teleurstelling, gewekt bij het personeel in dienst der op te heffen gemeenten, doordat de wachtgeldregeling, welke in dit wetsontwerp is opgenomen, voor dit personeel aanmerkelijk ongunstiger is dan de regeling, welke vervat was in het door Gedeputeerde Staten van Zuidholland opgemaakte voorontwerp. Naar het dezen leden voorkwam werd deze afwijking in de Memorie van Toelichting niet voldoende gemotiveerd. Zij zouden gaarne zien, dat de regeling van het voorontwerp werd hersteld en drongen er op aan, dat de Minister daartoe zijn medewerking zou verlenen.

Artikel 28, lid 7. Van verschillende zijden werd er op aangedrongen, de gemeenteraadsverkiezingen voor de vergrootte gemeente Rotterdam niet te vervroegen tot 1934, doch deze eerst in 1935 te doen plaats hebben, in welk jaar tevens de verkiezing voor de Provinciale Staten zal plaats hebben. Men achtte niet voldoende reden aanwezig om Rotterdam met de kosten eener vervroegde verkiezing te belasten en men zag er geen bezwaar in, de te annexeren gebieden tot 1935 te doen besturen door den tegenwoordigen Rotterdamschen raad, te meer, omdat deze gebieden slechts ongeveer 3500 kiezers tellen, terwijl in Rotterdam jaarlijks een aanwas van ongeveer 10 000 kiezers plaats heeft. Het zou natuurlijk ook mogelijk zijn, de samenvoeging tot 1935 uit te stellen, doch men gaf er de

voorkeur aan, de annexatie reeds nu te doen plaats hebben en de verkiezing eerst in 1935 te doen geschieden.

Aldus vastgesteld 8 December 1933.

RUTGERS.

LOVINK.

VAN KEMPEN.

VAN BOETZELAER VAN DUBBELDAM.

CRAMER.

221. 5.

MEMORIE VAN ANTWOORD.

(Ingezonden bij brief van 19 December 1933.)

Met instemming vernam de ondergeteekende, dat men zich vrijwel algemeen met de voorgestelde uitbreiding van het grondgebied der gemeente Rotterdam kon vereenigen. Hij heeft de overtuiging, dat zij in het belang van de gemeente Rotterdam zal zijn. Hoewel niet in de eerste plaats bedoeld ter verbetering van den financiëleen toestand der gemeente, doch meer ter voorkoming van de groote bestuursmoeilijkheden, welke voortvloeien uit den aanleg van belangrijke werken door eene gemeente op het gebied eener andere gemeente, zal deze grensregeling nochtans mede de gemeente Rotterdam financieel ten goede komen. Immers, er zal een einde worden gemaakt aan de afvloeiing van een deel harer belasting betalende bevolking naar de gemeenten, op welker gebied de havenwerken worden aangelegd, en de kosten van aanleg der werken in den vorm van retributies zullen kunnen worden verhaald.

Met betrekking tot den omvang der voorgestelde grensregeling worden wenschen van uiteenlopende richting geuit. Meenen eenige leden, dat zij verder gaat dan noodig schijnt, anderen betreuren, dat deze gelegenheid niet wordt aangegrepen om de randgemeenten Hillegersberg, Schiebroek en IJsselmonde eveneens te annexeren. De ondergeteekende is van oordeel, dat de voorgestelde omvang dezer grensregeling moet worden beoordeeld in het licht van het doel, dat daaraan ten grondslag ligt. De verwezenlijking van dit doel maakt het noodig, dat aan de gemeente Rotterdam wordt toegevoegd een gebied van zoodanigen omvang, dat daarin komen te liggen de aan te leggen havenwerken met den geheelen invloedssfeer, waarmede zij zijn of naar verwachting binnen afzienbaren tijd zullen worden omgeven.

Zooals in de Memorie van Toelichting reeds werd uiteengezet, acht de ondergeteekende daartoe noodig, dat de grens met de gemeente Poortugaal wordt getraceerd, als in het wetsontwerp voorgesteld. In deze meening vindt hij het lokaal bekende orgaan, Gedeputeerde Staten van Zuidholland, zoome de commissie tot onderzoek van de havenbelangen van Rotterdam en omgeving, die van deze streek eene bijzondere studie heeft gemaakt, aan zijne zijde.

Eene annexatie mede van de gemeenten Hillegersberg, Schiebroek en IJsselmonde zou geheel buiten de strekking van dit wetsontwerp vallen. Zij wordt door het doel, dat met dit wetsontwerp wordt beoogd, niet vereischt en zou slechts zeer ten deele tot eene oplossing kunnen leiden van een vraagstuk, waarbij nog meer en belangrijker gemeenten dan de hiergenoemde zijn betrokken.

Zooals reeds in de Nota naar aanleiding van het Verslag betreffende het wetsontwerp tot wijziging van de grens tusschen de gemeenten Rotterdam en Schiedam (ingezonden bij brief van 25 October 1933) werd opgemerkt, berust de meening, dat de

grensregelingsontwerpen, zooals zij van Gedeputeerde Staten worden ontvangen, zonder meer voor indiening bij de Staten-Generaal gereed zouden zijn, op eene vergissing. In het onderhavige geval heeft het overleg, dat omtrent grensregelingsvoorstellen steeds noodzakelijk is, langer geduurd in verband met de vele punten, welke voorziening vroeger en met het inwinnen van het advies van de commissie tot onderzoek van de havenbelangen van Rotterdam en omgeving.

De ondergeteekende heeft deze aangelegenheid onmiddellijk na zijne ambtsaanvaarding ter hand genomen; de indiening van het wetsontwerp is, zooveel als mogelijk was, bespoedigd.

Artikelen 19 en 20. De in het wetsontwerp neergelegde wachtgeldregeling sluit aan bij die, welke geldt voor de burgerlijke Rijksambtenaren. De ondergeteekende ziet geen reden voor speciale bevoorrechtiging in geval van ontslag wegens grensregeling, hetwelk zijns inziens op ééne lijn kan worden gesteld met ontslag wegens reorganisatie van een dienst van het Rijk. De voorgestelde regeling ligt in de lijn van het streven om te komen tot grootere gelijkheid in de rechtspositie van de verschillende categorieën van Overheidspersoneel. Zij beteekent bovendien eene besparing van uitgaven, niet alleen voor het Rijk, doch ook voor de, toch reeds in verband met de grensregeling met verschillende financiële lasten bezwaard wordende, vergroote of nieuwe gemeente. Op grond van vorenstaande overwegingen meent de ondergeteekende de voorgestelde wachtgeldregeling, welke in den vervolge in alle grensregelingsontwerpen zal worden opgenomen, te moeten handhaven.

Artikel 28, lid 7. Bij nadere overweging heeft de ondergeteekende gemeend in dit geval zijne bezwaren tegen het achterwege laten van verkiezingen, in verband met de grensregeling, te moeten laten vallen. Naast hetgeen ter zake in het Voorloopig Verslag wordt opgemerkt, heeft hiertoe geleid de omstandigheid, dat de bevolking van de betrokken gemeenten heeft verklaard, op het houden van verkiezingen geen prijs te stellen. Eene daartoe strekkende Nota van Wijzigingen wordt hierbij aangeboden.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
J. A. DE WILDE.

221. 6.

NOTA VAN WIJZIGINGEN.

(Ingezonden bij brief van 19 December 1933.)

Artikel 28 vervalt.

Artikel 29 wordt artikel 28.

Artikel 30 wordt artikel 29.

Artikel 31 wordt artikel 30.

221. 7.

VERSLAG.

De Commissie van Rapporteurs voor bovengenoemd wetsontwerp is, na kennis genomen te hebben van de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag wegens dit wetsontwerp, van oordeel, dat door deze gewisselde schrifturen de openbare beraadslaging over het voorstel genoegzaam is voorbereid.

Vastgesteld den 20sten December 1933.

RUTGERS.

LOVINK.

VAN KEMPEN.

VAN BOETZELAER VAN DUBBELDAM.

CRAMER.